

Tarifmodeller

Brancheorganisationen GreenPowerDenmark har udviklet en model til tarifiering (fastsættelse af prisen på levering af strøm) af alle danske el-forbrugere. Modellen kaldes **Tarifmodel 3.0**, og principperne for tarifiering i modellen er:

- *omkostningsægthed og rimelighed*
- *kollektivitet og ikke-diskrimination*
- *objektivitet og teknologineutral*
- *prissignaler, der sender incitamenter*
- *Enkelthed og transparens*

Du kan få mere info om godkendelsen af Tarifmodel 3.0 på Forsyningstilsynets hjemmeside.

Dinel har fået godkendt brugen af Tarifmodel 3.0 hos Forsyningstilsynet, og vi har anvendt modellen uden afvigelser siden 1. april 2023. Alle netselskaber *skal* have en godkendt metode for tarifiering af deres kunder, og det er vores formodning, at stort set alle netselskaberne i Danmark anvender Tarifmodel 3.0.

At Dinel anvender modellen uden afvigelser betyder, at Dinel *skal* følge de indbyggede "lastperioder", ligesom vi også *skal* anvende modellens indbyggede mekanismer for "kundeinddeling". Vi har altså f.eks. *ikke* mulighed for at justere på tidspunktet for "spids-last", der ligger i tidsrummet fra 17-21 for C-forbrugere (privatkunder), eller at ændre på forholdet mellem de lave sommer-tariffer og de højere vinter-tariffer.

Tidligere modeller for tarifiering havde ikke differentierede tariffer, men Tarifmodel 3.0 giver *ikke* Dinel mere indtjening. Det er et spørgsmål om, at indtjeningen fordeler sig anderledes hen over døgnet 24 timer og årets 12 måneder.

Hvorfor differentierede tariffer?

Elforsyningsbranchen har traditionelt opereret med begrebet kogespidsen. Det er betegnelsen for det tidsrum på døgnet, hvor flest mennesker bruger mest strøm, og det ligger typisk mellem kl. 17 og 19, hvor folk kommer hjem fra arbejde, starter vaskemaskine og sætter aftensmaden over.

Traditionelt har elnettet været dimensioneret – kablerne var tykke nok – til at holde til, at vi alle lavede mad og startede vaskemaskinen samtidig.

Med den grønne omstilling og elektrificeringen er der kommet flere elementer med i ligningen. Elbilerne skal lade, varmepumperne skal varme og strøm fra vindmøller og solceller skal transporteres rundt i elnettet.

El-kablerne i jorden skal være væsentlig tykkere mange steder, end de er i dag, hvis det skal kunne lade sig gøre i fremtiden. Kabler er dyre, og det er dyrt at grave dem ned, hvilket i sidste ende gør det dyrere at være forbruger hos Dinel.

Derfor vil Dinel og mange af landets andre elnetselskaber gerne forsøge at motivere forbrugerne til at flytte dele af deres elforbrug. Når vi ikke alle sammen bruger strømmen samtidig, behøver kablerne nemlig ikke være så tykke.

De færreste kan lave om på, hvornår de gerne vil have deres varme aftensmad klar, men mange kan måske planlægge, hvornår de lader elbilen eller starter vaskemaskinen. Som elforbruger bliver du derfor belønnet økonomisk, hvis du kan flytte dele af dit elforbrug væk fra den traditionelle kogespids, fordi nettariffen er billigere.

Hvornår stiger og falder priserne?

Den tarifmodel Dinel benytter, Tarifmodel 3.0, har i modsætning til tidligere tarifmodeller forskellige priser – *både* hen over døgnet og hen over året. Håbet er, at disse differentierede priser vil hjælpe med at reducere ”spids-belastningen” af el-nettet, og på den måde hjælpe til med at reducere behovet for fremtidige investeringer i forstærkninger af nettet. Da belastningen af nettet typisk er langt højere i vinterhalvåret, vil Tarifmodel 3.0 derfor også beregne en højere tarif i denne periode. Omvendt vil tariffen alt-andet-lige være betydeligt *lavere* i sommerhalvåret. Set over et helt år, vil Tarifmodel 3.0 *ikke* beregne højere tariffer end tidligere modeller.

Mekanismerne med forskellige sæson-satser betyder, at prisen stiger 1. oktober, hvor vinterhalvåret starter, og falder igen 1. april, hvor sommerhalvåret starter.

Indtægtsramme-regulering

Tarifmodel 3.0 har altså *ikke* i sig selv nogen betydning for Dinels indtjening og derfor heller ikke for den gennemsnitlige forbrugers betaling til Dinel set over et helt kalenderår. Den enkelte forbruger kan selv gøre noget for at sikre en så lav tarifiering som mulig, ved at flytte den del af forbruget, det kan lade sig gøre, til et tidspunkt på døgnet, hvor tarifferne er billigst. Hvis forbrugeren ikke gør det, kan den samlede elregning blive dyrere, end man var vant til.

Dinel er, ligesom alle andre netselskaber i Danmark, et monopolselskab, og vi er derfor underlagt Forsyningstilsynets regulering. Forsyningstilsynet har bl.a. til opgave at udmelde et årligt loft for indtægterne i Dinel – en såkaldt ”indtægtsramme”. Da denne indtægtsramme først udmeldes næsten 12 måneder *efter* opkrævningsårets afslutning, er det meget svært at vide præcist, hvad Dinel må opkræve i de enkelte år. Hvis det viser sig, at Dinel har opkrævet mere end tilladt et år, vil vi blive tvunget til at betale ”overopkrævnningen” tilbage til områdets forbrugere. Tilbagebetalingen tillægges en høj strafrente. Hvis vi omvendt ikke har udnyttet indtægtsrammen, vil vi få mulighed for at opkræve denne ”underdækning” i et senere regnskabsår – dette tilgodehavende tillægges dog *ikke* nogen forrentning.

Indtægtsrammeloftet er delvist afhængig af Dinels omkostninger. Bl.a. har Dinels omkostninger til indkøb af el til nettab betydning for rammen – hvis omkostningen til tab i elnettet stiger, stiger Dinels indtægtsramme.

Hvad betaler jeg til?

Ét af principperne i Tarifmodel 3.0 er, at tarifieringen skal være ”omkostnings-ægte”. Det betyder, at de enkelte kundetyper så vidt muligt skal betale for de omkostninger til driften af elnettet, som de giver anledning til.

Elnettet kan sammenlignes lidt med det danske vejnet; vi har de overordnede strækninger på højspænding (motorvejene), strækningerne på mellemspænding (hoved- og landeveje) og de fint forgrenede strækninger på lavspænding (villavejene).

Strømmen løber traditionelt ”oppefra og ned” – dvs. fra højspændingskablerne, videre til mellemspænding for til sidst at ende i stikkontakten hos husholdningerne. Det betyder, at når en typisk C-forbruger tænder for kontakten, så har denne kilowatt-time været i berøring med ”hele nettet”, og kunden skal derfor betale for driften af alle spændingsniveauerne. En forbruger, som er koblet direkte på højspændingsnettet (typisk større virksomheder), skal derimod ikke betale for driften af mellem- og lavspændingsnettet, da denne kundes forbrugte kilowatt-time ikke har været i berøring med denne del af nettet. Derfor er tariffen lavere, jo ”højere oppe i nettet” en forbruger er tilsluttet.

Anvendelsen af Tarifmodel 3.0 betyder som sagt, at Dinel ikke må fravige opdelingen af kundetyper, og vi har ikke mulighed for at reducere tariffen for én kundetype på bekostning af en anden.

Hvorfor betaler jeg?

Betalingen til Dinel går selvfølgelig til den øjeblikkelige drift og vedligehold af elnettet, så forbrugerne er sikret et sikkert elnet, der har en af verdens allerhøjeste leveringssikkerheder.

Udover dette betales der også for at sikre, at elnettet er gearet til fremtiden – ligesom tidligere generationer har betalt for udviklingen af det elnet, vi har i dag. Til gavn for klimaet er vi i Danmark godt i gang med en elektrificering af samfundet. Vi er stadig i starten af denne omstilling, og det er forventningen, at vi i løbet af relativt kort tid vil se en nærmest eksplosiv stigning i elforbruget i hele landet. Udbredelsen af elbiler og varmepumper står for en del af denne stigning, men også andre ting vil i fremtiden skulle bruge langt mere strøm end i dag.

Dette merforbrug af el kræver betydelige investeringer i nettet, og for at vi ikke skal stå i en situation med nedbrud i nettet og knappe leverancer, er Dinel allerede i gang med udbygningen og forstærkningen af nettet. Denne proces vil tage mange år og den koster mange penge, men den er et udtryk for rettidig omhu, da det bliver endnu dyrere, hvis vi venter til sidste øjeblik.

Med den grønne omstilling følger også langt mere lokal produktion af vedvarende energi. Det er godt både for klimaet og for forsyningssikkerheden, men det stiller også nogle krav til kapaciteten i elnettet, hvilket vi selvfølgelig tænker ind i vores udbygningsplaner.

Hvordan betaler jeg?

Betalingen til Dinel for netabonnement og nettarif sker via din elleverandør. Som forbruger kan du frit vælge din elleverandør, hvorimod dit netselskab ligger fast, da der kun er et selskab, der ejer kablerne ud til din bolig. Din elregning opkræves af din elleverandør, og du modtager altid én

samlet regning for både forbrug og transport af el. Din elleverandør betaler så Dinel for de omkostninger, din installation giver i elnettet.

Hvis du har spørgsmål til dit elforbrug, priser eller tidsdifferentiering, skal du altid kontakte din elleverandør, da Dinel ikke har indsigt i din el-aftale med el-leverandøren.

